

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26Co/153/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233100
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4112233100.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Romana Greguša a Mgr. Erika Németha v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č.k. 8C/259/2012-56 zo dňa 16.05.2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Topoľčany č.k. 8C/259/2012-56 zo dňa 16.05.2014 potvrdzuje.

Odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že bol účastníkom exekučného konania, v ktorom ako povinný vystupoval P. P., nar. XX.XX.XXXX, pričom v priebehu konania oprávnený navrhol zmenu exekútora, avšak exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o návrhu na zmenu exekútora až po uplynutí zákonnej lehoty 30 dní. K rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora, tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, čo je možné charakterizovať ako nesprávny úradný postup vzniknutý nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote a tento postup bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvého stupňa k záveru, že návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej z titulu nesprávneho úradného postupu v zmysle § 514/2003 Z.z. nie je dôvodný a preto ho zamietol.

Uviedol, že je nesporné, že v ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku je uvedená lehota 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora a to od doručenia tohto návrhu, avšak pokiaľ v exekučnom konaní došlo zo strany súdu k prekročeniu tejto zákonnej lehoty, tak je potrebné skúmať, či k tomuto došlo pre zložitost' vecí, správanie účastníkov konania alebo z dôvodu samotného postupu súdu, nakoľko nie každé nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora je možné považovať za zbytočné prieťahy v konaní. Samotná skutočnosť, že súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v lehote 30 dní, ešte nemusí zakladať nárok navrhovateľa na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu, pretože okolnosti, ktoré predchádzali návrhu a postup súdov v exekučných veciach v nasledujúcom období nasvedčujú tomu, že z ich strany nedošlo k nesprávnemu

úradnému postupu i keď rozhodnutia o návrhoch na zmenu súdneho exekútora boli vydávané po uplynutí lehoty 30 dní. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že existujú objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol dodržať zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu za zmenu exekútora, pretože tieto návrhy boli podávané zo strany oprávneného hromadne do jednotlivých exekučných konaní a vzhľadom na zaťaženosť súdov nebolo možné o týchto návrhoch rozhodnúť v zákonom stanovenej lehote 30 dní. Okresný súd Nitra, ktorý rozhodoval o návrhoch na zmenu exekútora v preskúmaných exekučných veciach mal v roku 2009 celkový nápad do oddelenia Er 15 113 vecí, z čoho na spoločnosť Pohotovosť s.r.o. pripadalo 464 vecí, v roku 2010 bol nápad 14 879 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 370 vecí, v roku 2011 bol nápad 21 196 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 230 vecí a v roku 2012 bol nápad 24 980 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 198 vecí. V roku 2009 agendu Er vybavovalo 7 vyšších súdnych úradníkov a v rokoch 2010 až 2012 to bolo 6 vyšších súdnych úradníkov, ktorí museli rozhodovať nielen o návrhu oprávneného na zmenu exekútora, ale v ďalších tisícoch veciach rozhodovali hlavne o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie ako aj o ďalších procesných návrhoch, ktoré sa vyskytujú v priebehu exekučných konaní a preto objektívne nemohli pri rozhodovaní o návrhoch na zmenu exekútora dodržať zákonnú lehotu 30 dní. Oprávnený spoločne so súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým teda svojou úmyselnou nečinnosťou a hromadným podávaním návrhov na zmenu exekútora spôsobili, že súdy rozhodovali o týchto návrhoch až po uplynutí zákonnej 30 dňovej lehoty, avšak vzhľadom na vyššie uvedené dôvody uvedenú činnosť súdov nie je možné hodnotiť za nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote a preto súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal základ svojho nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Skutočnosť, že v jednotlivých preskúmaných exekučných konaniach vedených Okresným súdom Nitra nerozhodol tento súd o návrhu na zmenu exekútora doručeného oprávneným v lehote 30 dní od doručenia návrhu ale až po určitom časovom úseku, nie je možné hodnotiť ako nesprávny úradný postup zo strany tohto súdu, pretože vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti možno hodnotiť postup oprávneného podávajúceho hromadné návrhy na zmenu exekútora za JUDr. Rudolfa Krutého v jednotlivých exekučných konaniach napriek tomu, že mal vedomosť o okolnosti vylučujúcej tohto exekútora z vykonávania exekúcie, za úmyselné vyvolanie situácie, v ktorej súd o týchto návrhoch na zmenu exekútora nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote, so zámerom využiť túto okolnosť pre uplatnenie si náhrady škody podľa zák.č.514/2003 Z.z. Navrhovateľ vediac o okolnosti vylučujúcej súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcie, v ktorých vystupoval na strane oprávneného, nemal tieto návrhy vôbec podávať a súdny exekútor mal uvedenú skutočnosť, ktorá ho vylučovala z vykonávania exekúcie, v ktorých ako oprávnený vystupovala spoločnosť Pohotovosť s.r.o., bezodkladne oznámiť súdu, pričom ani jeden z nich zámerne túto svoju povinnosť nerešpektoval a súdny exekútor tak urobil až po vydaní nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13.04.2011. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa dospel k záveru, že v prejednávanych veciach nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa §-u 142 ods.1 OSP, tak že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli a odporca si ani žiadne trovy neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia vecí súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zák. č. 412/2012 Z. z. Súd svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení

poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Odvolačný súd prejednal odvolanie navrhovateľa v súlade s ust. § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 OSP pričom vo veci rozhodol postupom podľa § 156 ods. 3 OSP. Po oboznámení sa s obsahom odvolania, rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolačný súd k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Predmetom tohto konania sú sumy, ktorých zaplataenia sa navrhovateľ domáha z dôvodu náhrady škody a sumy z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ako právny základ návrhov na začatie konania navrhovateľ uviedol škodu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra v exekučnom konaní. Nesprávny úradný postup mal vzniknúť v dôsledku toho, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolačný súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolačný súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov obsahuje právnu úpravu zodpovednosti štátu za činnosť súdu, orgánu štátnej správy, orgánu územnej samosprávy v prípadoch, keď na orgán územnej samosprávy je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, upravuje aj zodpovednosť štátu za činnosť fyzických a právnických osôb v niektorých prípadoch pri výkone štátnej správy a zodpovednosť orgánu územnej samosprávy pri výkone samosprávnych funkcií v samostatnej pôsobnosti orgánu územnej samosprávy. Porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiaducim a spoločensky neprijateľným javom. Orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožňuje uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona alebo za ich každý nesprávny úradný postup. Takúto možnosť zaručuje čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ktorým sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, či už ide o orgán štátnej správy, územnej samosprávy, súd alebo iný štátny orgán a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Rovnako čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (zákon č. 23/1991 Zb.) ustanovuje, že každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa odseku 4 listiny podrobne ustanoví zákon.

Vyššie spomínaným zákonom je práve zákon č. 514/2003 Z. z., rozlišujúci medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy, pričom zodpovednosť štátu sa vzťahuje tak na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi štátu pri výkone verejnej moci, ako aj na prípady, keď bola škoda spôsobená orgánmi územnej samosprávy pri výkone verejnej moci, na ktoré bol prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy podľa osobitného predpisu.

Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Podmienkami vzniku tejto zodpovednosti sú: a) výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, b) vznik škody alebo

nemajetkovej ujmy poškodenému, c) príčinná súvislosť medzi a) a b). Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc. Druhým predpokladom zodpovednosti štátu za škodu je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú musí preukázať poškodený. Medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou musí byť daná priama príčinná súvislosť. Zákon upravuje z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, dva odlišné okruhy zodpovednosti za škodu. Prvý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym (nezákonným) rozhodnutím (§ 5 a § 6 zákona). Druhý okruh predstavuje zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 zákona). Zároveň je v rámci zákona samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní (§ 7 zákona), väzbe, treste alebo ochrannom opatrení (§ 8 zákona).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup je možné považovať i iné nekonanie príslušného orgánu, teda nevykonávanie úradného postupu.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Štát teda zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci tými, ktorí v jeho mene vykonávali verejnú moc bez ohľadu na to, či tieto osoby spôsobili škodu svojím zavinením alebo bez tohto zavinenia. Z hľadiska posúdenia zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je teda rozhodujúce, či boli splnené objektívne predpoklady tejto zodpovednosti (výkon verejnej moci v súvislosti s činnosťami uvedenými v ustanovení § 3 ods. 1 zákona, vznik škody a príčinná súvislosť medzi konaním a škodou).

Pri koncipovaní objektívnej zodpovednosti ide zákon ešte ďalej, keď ustanovuje zákaz liberácie, t. j. zbavenie sa zodpovednosti (§ 3 ods. 2 zákona). Ak sú splnené podmienky, nedáva zákon štátu (ani územnej samospráve) sa zbaviť zodpovednosti. Tým vlastne nadobúda táto zodpovednosť charakter absolútnej zodpovednosti.

Pravda, aj v tomto prípade musia byť podmienky zodpovednosti za škodu preukázané. Vyššie uvedené podmienky zodpovednosti musí preukázať poškodený, ktorý v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

V nadväznosti na výklad podávaný právnou teóriou a praxou sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti, a to aj pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou je napr. aj nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, ak malo byť v súlade s uvedenými pravidlami vydané rozhodnutie správne či v ustanovenej lehote, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.

Hoci nie je vylúčené, aby škoda, za ktorú zodpovedá štát, bola spôsobená aj nesprávnym úradným postupom vykonávaným v rámci rozhodovacej činnosti, je pre túto formu zodpovednosti určujúce, že úkony tzv. úradného postupu samy osebe nevedú k vydaniu rozhodnutia a ak je rozhodnutie vydané, bezprostredne sa v jeho obsahu neodrazia.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Ide teda o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide teda o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, teda ak je doložené, že nebyť škodovej udalosti, nedošlo by ku škode. Nesprávny postup orgánu štátu musí byť teda vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Odvolačný súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a taktiež vec správne právne posúdil.

V konaní vedenom pred Okresným súdom Nitra pod sp.zn. 23Er/130/2007 bol dňa 14.10.2009 súdu doručený návrh na zmenu exekútora zo strany oprávneného a to vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnému Karol Kuruc. Vo veci vyšší súdny úradník uznesením č.k. 23Er/130/2007-15 zo dňa 17.02.2010 rozhodol tak, že návrhu na zmenu súdneho exekútora vyhovel a vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom v Bratislave.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu

oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.09.2005, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 8 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 7 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 30.11.2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis 20) neustanovujú inak.

Podľa § 240 ods. 2 citovaného zákona, ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie. V konaniach začatých pred 1. decembrom 2006, v ktorých už súd udelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie, ale neurčil výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, súd určí túto výšku na žiadosť exekútora.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

V tomto smere odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 44 ods. 7 Exekučného poriadku s účinnosťou od 01.09.2005 (s účinnosťou od 01.12.2006 ods. 8) upravuje 30-dňovú lehotu, o plynutie ktorej sa opiera aj návrh navrhovateľa žiadajúc náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí, že súd aplikujúc toto ustanovenie nerozhodol v zákonom stanovenej lehote.

K dôvodom odvolania vo všeobecnosti odvolací súd uvádza, že viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania vyplýva pre odvolací súd z § 212 ods. 1 a 2 OSP. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Treba zdôrazniť, že ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Vo svojom odvolaní navrhovateľ v prvom rade namietal odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, nesprávne právne posúdenie vecí a neúplné zistenie skutkového stavu s poukazom na ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) a c) a § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podstata základného práva priznaného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v prvom rade v oprávnení každého reálne sa domáhať ochrany svojich práv na súde, že tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré ustanovenie o súdnej ochrane vykonávajú, a teda že základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale ju aj v určitej kvalite, t.j. zákonom

ustanoveným postupom súdu, dostať. Postup súdov v konaní o veci a jeho kvalita ustanovená zákonom je vyjadrením práva na súdnu ochranu účastníka konania vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy. Ochrana základným právam a slobodám poskytujú predovšetkým všeobecné súdy (I. ÚS 50/97, I. ÚS 54/97).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu predmetným článkom ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, a to najmä práva na prístup k súdu, práva na spravodlivý proces, ktorého základným predpokladom uplatnenia je nezávislosť a nestrannosť súdu, pričom ochrana podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neznamena, že súd právoplatne rozhodne v prospech navrhovateľa (II. ÚS 71/97, III. ÚS 46/04). Nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi.

Z obsahu súdneho spisu však nevyplýva, že by súd prvého stupňa v prejednávanej veci v prípade navrhovateľa nerešpektoval niektoré z týchto práv. Namietané pochybenia súdu prvého stupňa vyjadrené v ustanoveniach § 205 ods. 2 písm. a) a c) OSP nie sú v dôvodoch odvolania konkretizované vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu. Taktiež navrhovateľ postup súdu, ktorým malo dôjsť k namietanému odňatiu možnosti konať pred súdom v odvolaní presne nepopísal a odvolací súd ani žiaden takýto dôvod nezistil.

Vo vzťahu k námietke navrhovateľa, že súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval a na vec aplikoval v správnom znení a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná.

Súd prvého stupňa mal pri rozhodovaní k dispozícii súdne spisy Okresného súdu Nitra z ktorého listín a údajov vychádzal. Základom rozhodnutia súdu prvého stupňa je nesplnenie zákonných podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.

Ďalej vo vzťahu k námietke navrhovateľa, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdým prietahom konania konštatuje, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je kompetentný Ústavný súd SR. Odvolací súd ešte dopĺňa, že judikatúra Ústavného súdu SR sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu podľa troch základných kritérií, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu. V súlade s judikatúrou ESLP sa prihliada aj na premet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre účastníka. Len samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, nakoľko je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie. Posudzoval teda splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa a nie vhodnosť dĺžky konania ani prietahy v konaní.

Odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdému prejavu nesústredenosti činnosti súdu, keď podľa jeho názoru súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia (rozpor exekučného titulu so zákonom), odvolací súd konštatuje, že aj táto námietka navrhovateľa nekorešponduje s odôvodnením rozhodnutia.

Vo vzťahu k hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu odvolací súd konštatuje, že hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu na začatie konania je nepreukázanie podmienok na uplatnenie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil nedodržaním zákonom stanovenej lehoty 30 dní na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora. V tomto smere je potrebné uviesť, že ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005 neupravovalo lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora, táto bola zavedená do Exekučného poriadku až novelou účinnou od 01.09.2005. Predmetné ustanovenie bolo viackrát novelizované. V zmysle § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 30.11.2006, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Podľa § 44 ods. 9 citovaného zákona, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho

exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie. Exekučné konanie v tomto prípade začalo dňa 02.03.2007, za účinnosti ustanovenia § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, ktoré lehotu 30 dní na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora už upravovalo. Oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora dňa 14.10.2009, pričom exekučný súd o tomto návrhu rozhodol až dňa 17.02.2010, t.j. až po zákonom stanovenej lehote.

Ak by sme aj konštatovali omeškanie sa exekučného súdu ohľadom rozhodnutia o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora s ohľadom na znenie ustanovenia § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, vo vzťahu k ďalším zákonným podmienkam pre úspešnosť návrhu sa odvolací súd stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, ktoré ani podľa názoru odvolacieho súdu splnené neboli. Navrhovateľ totiž od tohto postupu súdu uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenú v podanom návrhu, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nákladov, ktoré musel vynaložiť v období do rozhodnutia exekučného súdu (správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca, udržiavanie a správa informačného systému a administrácia listín a komunikácia s pôvodným súdnym exekútorom). Nemajetkovú ujmu v peniazoch si uplatnil nakoľko pre neho nie je samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Podľa názoru navrhovateľa neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a taktiež aj riziko insolvenčného povinného. Poukázal pritom na právo garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR majúce za to, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Sumu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vyčíslil ako alikvotný pomer 55,32 eura za každý mesiac omeškania exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu SR 663,88 eura za rok: 12 mesiacov v roku = 55,32 eura, t.j. 221,28 eura (bezdôvodná nečinnosť súdu viac ako 132 dní).

Nie je možné súhlasiť s tvrdením navrhovateľa ohľadom vzniku škody a nemajetkovej ujmy vyčíslenej v podanom návrhu, nakoľko navrhovateľ dôvody vzniku škody a nemajetkovej ujmy a jej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu nijako nepreukázal. Navrhovateľ nepredložil súdu relevantné dôkazy preukazujúce a dokumentujúce skutočnú reálnu výšku jeho škody. V tomto prípade je potrebné preukázať príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom reálnej konkrétnej škody, ktorá mala navrhovateľovi skutočne vzniknúť. Navrhovateľ musí totiž preukázať konkrétnu sumu, ktorú si uplatňuje ako škodu a nie minimálnu výšku škody, ktorá by mu mohla vzniknúť a taktiež musí preukázať, že škoda, ktorá mu vznikla je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu (to nebolo preukázané ani znaleckými posudkami). V tomto prípade nie je preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom vznikom škody (v akejkoľvek výške), t.j. nie je splnená jedna podmienka zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Navrhovateľ ním vyčíslené sumy ničím nepodložil a odvolaciemu súdu z obsahu súdneho spisu sp. zn. 23Er/130/2007 nie sú známe ani skutočnosti, že by v dôsledku omeškania exekučného súdu došlo k zániku povinného, k zmareniu účelu pre stratu kontaktu s povinným a taktiež nie je preukázané že by došlo k insolvenčnej povinného. Taktiež navrhovateľ nepreukázal ani dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, keďže ani jeden dôvod, ktorý uvádza v návrhu ničím nepodložil a ničím nepreukázal. Nestačí samotné tvrdenie navrhovateľa o tom aké náklady mu vznikli, ktoré iba vyčíslil bez predloženia relevantného dôkazu o tom. Aj vo vzťahu k nemajetkovej ujme sa jedná iba o hypotetické konštatovanie bez preukázania priameho zásahu do sféry navrhovateľa. V občianskom súdnom konaní platí koncentračná zásada, t.j. navrhovateľ mal všetky potrebné dôkazy uplatniť do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie vyhlásilo za skončené.

Navyše je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že až do rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora (do jeho právoplatnosti) je povinný exekúciu vykonávať pôvodný súdny exekútor. Exekučný súd až v rozhodnutí o zmene exekútora zároveň vykonaním exekúcie poverí nového exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu následne postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Preto v čase od podania návrhu na zmenu súdneho exekútora až po rozhodnutie exekučného súdu, exekúciu vykonáva pôvodný súdny exekútor.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ nespĺnil podmienky zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. V danom prípade bolo na navrhovateľovi preukázať skutočnosti uvedené v návrhu a to, že exekučný súd svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil také konanie, ktoré by bolo

v príčinnej súvislosti so škodou vyčíslenou v návrhu. Rovnako tam mal postupovať a preukázať dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy.

Na základe zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko odporcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.